

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
” ” ” pe 1/2 an 5 ”		
” România și străinătate pe an 14 franci		
” ” ” ” pe 1/2 an 7 ”		

La sântele Pasci

„Întrînsul era viața și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează întru întunerec și întunerecul nu-o a cuprins” (Ioan I, 4—6).

Întunerecul părea că a învis. Mormântul își deschise sînul întunecos. Moartea cuprinse pe cel necuprins.

Dar a fost învingere părută. Lumina nu se poate îngropa. Viața lumii nu se poate omori!

Lumina și viața nu puteau să steie în mormânt. Au trebuit să iasă — și au eșit!

Peatra care era ținută de-asupra gropii s'a prăvălit! Nu pot oprî toate stâncele și petrele pământului, ca lumina să nu răsară și viața să nu vieze. Nu pot cele trecătoare să nimicescă cele netrecătoare. Nu pot, pentru-că vecinicia nu e supusă timpurilor, nici Dumnezeu nu e supus oamenilor!

Cristos, lumina și viața lumii a trebuit să învie din morți. El a înviat cu mărire ca un Dumnezeu!

A venit să lumineze omenimea, căci era în întunerec; să-i deie viață, căci era cuprinsă de moarte. Și această omenime decăzută pe cruce l-a pironit, la moarte l-a osândit și în groapă l-a pogorit!

Dar cum să se stângă lumina „care luminează pe tot omul ce vine în lume”? Se stînge ceriul și pământul, pierе toată făptura, se nimicesce toată ființa, dar El „lumina cea adevărată”, Cristos, nu se stînge, nu pierе, nu se nimicesce, căci e însuș lumina, păterea și viața vecinică!

* * *

De când e omenimea o luptă grea și crâncenă se poartă. Lupta e nesfirșită. Ea nu se gată. Ea ține și astăzi. Ea va curge fără încetare până când va fi suflare omenească pe pământ.

Lupta aceasta este lupta între *lumină și întunerec*, între *dreptate și fără de lege*, între *adevăr și minciună*, între *virtute și păcat*, între *bine și rău*, între *om și diavol*.

De vom privi în toate timpurile, în toate locurile și la toate popoarele, vom vedea lupta aceasta cruntă cum zi de zi, moment de moment se desfășură și întinde, se lățește și s'aprinde. Patimi mari și nestinse aștă focul luptei, care mistue omenimea.

E îngrozitoriu dacă gândim câte vieți s'au stîns, câte puteri s'au nimicit, cât sânge s'a scurs, câți vinovați, dar mai cu seamă câți nevinovați au pierit în această luptă.

E înfiorătoriu când privim nenorocirile ce au venit, lacrimile ce s'au vîrsat, oftările, suspinele și blăstămările ce la ceriu s'au rîdicat pe urma acestei lupte.

Și dacă ne întrebăm pentru ce atâtea rele pe pământ, nu vom putea de cât să răspundem-că pentru slăbiciunile, patimile și păcatele oame, nilor!

Da, toate relele, cari au venit, cari vin și cari vor veni pe capul omenimei nu sunt de cât urmările păcatelor!

Prin păcat mintea omului s'a întunecat, voia liberă s'a stricat și toate simțirile — mai înainte curate — au început a înclina spre rău. Astfel în calea vieții omul singur și-a făcut, ca în locul mulțămirei, bucuriei, veseliei și fericii să aibă parte de multă, foarte multă nemulțămire, întristare, durere și suferință.

Dumnezeu în atotbunătatea sa, s'a îndurat de omenimea căzută în păcat. În decursul timpurilor i-a trimis atâtea aleși ai săi, pentru ca să o abată dela calea păcatului, să-i ușureze sarcinile grele, să-i îndulcească viața, să-o mîntuească.

Atâtea proroci, atâtea drepti, atâtea cuvioși, atâtea sfinți a trimis Dumnezeu omenimei! Toți și-au împlinit chemarea lor prin nesfirșite lupte

și chiar prin moarte, dar omenimea, care pe un timp părea că îi ascultă, cade din nou în starea-i nefericită.

La „plinirea timpului“ trimite Dumnezeu pe însuș Fiul său.

Lumina, ce Fiul lui Dumnezeu a răspândit în lume, a îndreptat multe, a schimbat și răsturnat atâtea așezăminte vechi și păcătoasă, a făcut o lume nouă pe ruinele vechii lumi, pline de patimi. O parte mare a omenimei însă n'a cuprins această lumină — și tot în întunec a rămas.

Așezământul întemeiat de Fiul lui Dumnezeu pe peatra cea tare și neclătită a credinții nu cuprinde de cât o parte mică a omenimei; biserica lui Cristos nu cuprinde de cât o neînsemnată parte, care și ea e desbinată în mai multe părți.

Astfel lumina credinței adevărate a lui Cristos are încă mulți vrășmași: fiii întunecului, cari luptă în coantra-i. Biserica adevărată a lui Cristos, farul, care răspândesc lumina adevăratei credințe e pusă la grele încercări din partea atâtor inimi din afară de ea și dinăuntru ei.

Din afară mulțimea necredincioșilor, dinăuntru mulțimea păcătoșilor o subsăpă, o lovesc în cât de multe ori și se pare, că o vor birui.

Dar, ne-a încredințat cel-ce a întemeiat-o „că nici porțile iadului nu-o vor birui!“ Ea va sta »până la sfârșitul veacului« ori câte lovituri ar primi din partea vrășmașilor săi din afară și dinăuntru. Ea va răspândi necurmat »lumină întru întunec« !

Lumina, pe care o răspândește biserica dreptcredincioasă, este adevărată lumină, care celor ce o cuprind dă viață vremelnică și vecinică fericită.

Biserica adevărată este numai una precum numai o adevărată credință este. Ea are numai un cap nevăzut, care este Cristos. Ea împlinesc chemarea de a răspândi lumina adevărată, care este iarăși Cristos.

»*Intrînsul* — adică în Fiul lui Dumnezeu — era viața și viața era lumina oamenilor și lumina luminează întru întunec și întunecul nu o a cuprins« (Ioan I, 4—6).

Nu l-a cuprins pe El mulțimea necredincioșilor și păcătoșilor deși a zis omenimei: »*Eu am venit lumină în lume, ca tot cel-ce crede în mine să nu rămână în întunec*« (Ioan 12, 46) apoi »*Eu sunt lumina lumii, cel-ce în urmează nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții*«. (Ioan 8, 12).

Nu l-au cuprins pe el mulți doși a arătat mijloacele, pe cari folosindu-le în lupta vieții vor ajunge la fericire; deși a spus, că el singur e »*calea, adevărul și viața*« (Ioan 14, 6), pe care mergând vor ajunge la binele vecinic, la Tatăl!

Nu l-au cuprins mulți, deși el a îmbărbătat pe toți cei-ce urmează lui: »*în lume strîmtoare veți avea, dară îndrăzniți, eu am biruit lumea*« (16, 33). Mulțimea oamenilor cuprinși de slăbiciuni, de patimi, de preocupări, de prejudeții și de învățături greșite nu se poate hotări de-a se îndrepta prin îmbărbătarea lui Cristos, de a îndrăzni, de a nu avea teamă, de a lupta neîncetat cu armele luminei, adevărului și ale dreptății în contra întunecului, a minciunii și a fără de legei.

O parte mare a omenimei nu a cuprins lumina lui Cristos, cu toate că el luminează prin așezământul său, prin biserica sa, în toate timpurile și la toate popoarele.

Omenimea, care va urma lui, condusă de lumina sa, va fi condusă la biruință. Lumea păcătoasă va fi învinsă, întunecul va perî, fără de legea se va nimici!

Dar precum Cristos a biruit lumea după grele suferințe, după mari patimi, după moartea pe cruce, tot astfel și omenimea va avea să îndure suferințe, să pătimească multe, să ducă crucea lui în lupta vieții.

Toți oamenii sunt chemați de a lupta contra păcatului. Toți se vor putea înarma cu armele lui Cristos spre a birui pe contrariu, spre a-și câștiga mântuirea.

Chiemării acesteia însă puțini urmează. Cei mai mulți se perd în valurile furioase ale lumii acesteia și puțini sunt cari ajung la liman. Însuș Mântuitorul ni-a spus, că »*mulți sunt chemați, dară puțini aleși!*«.

* * *

Să ne luminăm deci de lumina lui Cristos, care strălucesc în s. biserică dreptcredincioasă și care ne îndeamnă astăzi zicând: »*Ziua învierii să ne luminăm popoarelor, Pascile Domnului Pascile, că din moarte la viață și de pe pământ la ceriu Cristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei-ce cântăm cântare de biruință!*«.

Să ne luminăm de lumina lui Cristos, ca să fim fiii luminei! Astfel Pascile Domnului, Pascile ne vor fi de folos. Cristos-Dumnezeu ne va trece din moarte la viață și de pe pământ la ceriu și astfel vom putea aduce cântare de biruință laudând și mărink numele lui în veci. Amin.

Avram Corcea

„Cuvinte sufletesci“

de Carmen Silva

„Intr'ale sale, a venit, și ai săi pe dînsul nu l'au primit“.

Aceasta plângere simplă și nevinovată a sântului evangelist Ioan, între toți iubit de Domnul, ne atinge

mai de aproape; mai ales când cetim începutul acestei sante evanghelii, care zice: „Întru început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era la început la Dumnezeu. Toate printrînsul s'au făcut și fără de dînsul nimic un s'a făcut ce s'a făcut“.

În aceste cugetări se cuprinde o putere nemărginită și extraordinară. Evangelistul numește „Cuvânt“ ceea ce e mai înalt de cât toate, pentru că cuvântul e pentru noi oamenii rostul duhului, rostul vieții, rostul puterii. Cuvântul ne face stăpâni peste lume. Cuvântul e aripa, care ne ridică mai pe sus de noi înșine. Cuvântul e marea moștenire, care ne vine din o altă lume și care ne ridică spre ea. Apostolul ne arată, că Cristos, învățătorul cel iubit este însuș Cuvântul, care e Duhul lui Dumnezeu. Ast-fel Cristos, care era Cuvântul trebuia să fie din veci, pentru că cuvintele lui au fost din veci. Aceste le-a știut bine și deplin apostolul Ioan, care a rămas lângă cruce, avînd ochii pironiți pe fața Mântuitorului și urechile deschise la rostul buzelor lui. Dar durerea până și-a dat Isus duhul, dar durerea cea cumplită, care i-a sfâșiat inima în ceasul răstignirii, răsună încă și astăzi în plîngerea: „Într'ale sale a venit, și ai săi pe dînsul nu l-au primit“.

Fiul necunoscut al Împăratului ceresc, îmbrăcat în vestmintele săracului; El, care putea dărui darurile sale lumii întregi; El, a căruia iubire nemăsurată avea să sdrobească toate ușile și toate porțile, cele mai bine încuiate; El trebuie să stea afară și să îndure batjocuri, ocări, și bătăi de la cei mai de rînd oameni. Și ce face El? Nu-i pedepsește! Nici nu desprețuește măcar! El împărtășește în acele ceasuri groaznice iubirea cu prisosință pentru neamurile încă nenăscute, cari vor avea trebuință de dînsul înainte ca ele să știe despre dînsul. Și ast-fel au fost îmbrățișați toți oamenii, cari au vrut să urmeze pe Mântuitoriu în mărirea de suflet. S'ar părea, că omenirea nu poate lua un sobor hotărîtoriu spre înălțimea cerurilor, și de aceea ea caută să împedee pe acei cari ar voi să se ridice mai sus. Omenirea pironesce pe cruce chiar și pe Mesia cel atât de mult așteptat, pentru că el rosteește vorbe noauă, cari au să schimbe fața lumii, și pentru că el nu s'a arătat așa precum voia să-l vază. Și dacă astăzi ar mai veni iarăș nu l-ar mai cunoasce, și ar zice și astăzi că un asemenea esaltat trebuie dat la o parte. Dacă ar mai veni astăzi pe pămînt, tot de abia după o sută de ani s'ar vesti cuvîntul lui ca adevărul cel vecinic, uitându-se cu dispreț la acei înaintemergători, cari nu l-au cunoscut.

Nu s'a întîmplat ast-fel cu Cristos? Numai câtorva aleși, câtorva suflete curate și nevinovate li s'a dat să-l cunoască în zilele lui, și aceștia încă au fost ocăriți pentru credința lor. Era o minune a vedea, cum acești oameni neiscușiți și simpli țineau cu statornicie la credința lor, cum pentru dînsa ei erau uciși cu petre, erau arși de vii, erau dați fiarelor sel-

batice spre mîncare, și cum aceste munci au întărit credința lor și au câștigat pentru dînsul alți martiri noi.

Dacă auzim timpul de față tînguiri despre lipsa de credință, cauza e că credința astăzi nu mai e prigoniță. Oamenii nu mai sunt atât de stărnitori spre a dovedi ceea-ce nimene nu mai pune în îndoială; și prin această chiar intră și se așază în lume nepăsarea.

Oamenii nu se gîndesc că și astăzi noi îndurăm fiacără durerilor și a ispitei și ca nu înarmăm pe copiii nostri împotriva fiarelor selbatice, cari în însuș pieptul lor le sfâșie inima. Și astăzi nu vorbim de ale credinței cu ceata cea neînțelegătoare și nepăsătoare, numai și numai pentru ca să nu fim uciși cu pietre.

Credința în Cristos n'are un preț vîzut și pipăit. El nu ne dă nici bogății, nici slujbe, nici măriri. Cu credința în Cristos nu ne putem nici lăuda, nici mândri, cu legea creștinească nu putem subjuga pe nimene, pentru ca să ne înălțăm pe umerii lui. Creștinismul e legea săracilor, și oamenii voiesc toți să fie bogăți. Creștinismul e legea lăpădării de sine, și nime nu voesce să se jertfească pe sine. Creștinismul e legea celor ce sufer, și oamenii toți voiesc să fie fericiți.

Între a voi și a fi e o prăpastie mare; ea e plină cu tot felul de păcate și de miserii. Această prăpastie se deschide însă și mai tare, când e vorba de a primi pe cei rîvnitori și pe cei pofitori de câștig, chiar și după ce ei au aruncat întrînsa mărirea și curățenia, bunătatea și pacea. Căci aceștia sunt din zi în zi tot mai săraci, tot mai întristați, tot mai desnădăjduiți, și nu se sfiesc să blasteme pe Dumnezeu și pe oameni. Aceștia sunt tot-deauna pesimiști, desnădăjduiți, căci ei și-au întors viața pe dos. Părtinitorii acestui soi de oameni propoveduesc, că toate sunt rele, pe cât se poate de rele; iar ucenicii acestora mai pătimași de cât nenorociții învățători întăresc aceste năluciri diavolesci, până când duc pe bietul rătăcit la sinucidere.

Căci dacă i-se zice omului necontent și fără încetare: „Viața nu mai e de suferit“, — într'adevăr viața i se pare nesuferită. Fie-care din noi însă știe din propria esperință, că înghite o neplăcere, dacă tace și dacă încearcă să se facă stăpân peste dînsa, încet cu încetul ea scade și dispore; dar dacă vorbim fără încetare despre dînsa, ea creșce și se măresce.

Adescori se întîmplă, că nu iubim pe un om, căci el nu ne place. Dacă ne dojenim pe noi înșine pe tăcute biruim ura. Dacă vorbim despre ura noastră și dacă aflăm și pe alții de părerea noastră, omul pe care nu-l iubim ni se face nesuferit și în sfîrșit cădem în păcatul de a-l urî cu desevisire. Așa fac pesimiștii și desnădăjduiții. Ei vorbesc despre lume, zicînd că e rea, până când îi cuprinde gîndul de a o părăsi, și atunci ei înșiși se aruncă în prăpastia, pe care n'au putut-o face să dispară, supuindu-se legilor și povețelor dumnezeesce

Creștinul însă își clădește o putere înaltă dar tare din cuvintele luminoase ale lui Cristos. Aceste cuvinte îl trec peste prăpastie, și-l fac destoinic a merge spre ținta, ce i-s'a dat și care este în ceruri.

Dar în zilele noastre se cere un suflet copilăresc pentru a primi pe Cristos, se cere bărbăție pentru a mărturisi cuvântul lui Cristos.

Învățătura Mântuitorului a fost adese întunecată, și adese nu o mai cunoaștem și nu o mai înțelegem. Iar cine se întoarce în tăcere și umilință spre Cristos, cine învață a chima chipul lui cel dumnezeesc în sufletul său, acela se va pătrunde din nou de învățătura lui cea adevărată, cea adâncă, cea dumnezească. Acela va fi întru ale lui, acela îl va primi pe El, acela îl va mărturisi pe El.

Stăpâne! Vino la noi! Vino întru ale Tale! Noi te așteptăm! Ne-am gătit inimile, pentru ca să Te primim. Iarăș și iarăș îți mulțumim Ție în toate zilele, căci ne-ai învățat a trăi în lume, căci ne-ai învățat a răbda în lume, căci ne-ai întărit întru a îndura toate. Nu vom perde nădejdea în Tine și în sânta lege, ce ai dat lumii! Tu ne-ai dat cuvântul și în cuvânt este duhul Tău cel prea sânt, puterea Ta cea înaltă și cea nebiruită! Nu voim ca în seara vieții noastre să fim siliți a mărturisi, că nu Te-am cunoscut pe Tine și că nu Te-am primit, când ai voit să Te sălășluiesci întru noi! Stăpâne a toate! Noi suntem ai Tăi! Ție ne închinăm! Ție-ți mulțumim, Doamne, pentru că suntem ai Tăi! Tu ne-ai ales pentru a fi ai Tăi și cu Tine! Tu ne-ai dat această învățătură! Nu voim să ne depărtăm dela dinsa! Ai Tăi voim să fim în vecii vecilor! Amin!

Din diecesă

Joi în 27 Martie (9 Aprilie) a. c. la oărele 10 an. s'a ținut în Vêrșeț — în sala otelului „Baros” — sinodul protopresbiteral al acestui tract.

Prea On. domn protopresbiter al Buziașului *Ioan Pepa*, în calitatea de președinte — ca administrator al tractului Vêrșeț — deschide sinodul prin o frumoasă cuvântare. Salută în termeni călduroși pe reprezentanții clerului și ai poporului tractual, adunați pentru a chibzuși asupra afacerilor bisericesci, școlare și fundaționale ale tractului Vêrșeț, atât de mult cercat. Atinge în cuvinte mișcătoare trecerea atât de grabnică la cele eterne a neuitatului protopresbiter tractual *David Terfalogă*. Comunică apoi, că dînsul a fost concrezut și cu conducerea acestui tract până la întregire. Invoacă la sfîrșit darul lui Dumnezeu asupra membrilor sinodului și asupra lucrărilor lui.

Numeroșii deputați sinodali prezenți ascultă cuvântul de deschidere cu mult interes.

De notariu al sinodului e numit parohul din Coșteiu: *Avram Corcea*.

Se purcede apoi la verificarea deputaților sinodului protopresbiteral aleși pe periodul anilor 1903, 1904 și 1905. Sinodul alege două comisiuni — una din cler și alta din mireni — pentru cenzurarea actelor de alegere. Comisiunea propune și sinodul primesce verificarea tuturor deputaților aleși, afară de mandatul deputatului mirean din comuna Srediștea-mică, care se anulează din cauza manciătăților și greșelilor esențiale dovedite prin protocolul de alegere. Pentru acest cerc se propune alegere nouă.

Urmează apoi citirea raportului despre starea protopresbiteratului în anul 1902.

Raportul cuprinde date amănunțite despre numărul preoției, învățătorime și poporului tractual. Starea bisericilor, școalelor, averilor, apoi mișcarea populației este pe larg expusă. Se constată tristul fenomen — care arată starea de decadentă morală a poporului din protopresbiterat — că concubințele au crescut enorm. Partea raportului, care amintesc despre neașteptata și preatimpuria moarte a fericitului protopresbiter *David Terfalogă* este înduioșătoare. Se aduc elogiile memoriei decedatului protopresbiter, a cărui calități frumoase și sentimente prețioase creștinesci și românesci vor face ca memoria lui să fie neuitată între noi, cari l-am cunoscut.

Sinodul ascultă adînc înduioșat această parte a raportului. Prin sculare se dă apoi expresie durerii pentru pierderea ce a îndurat, prin moartea protopresbiterului iubit.

Bugetul protopresbiteratului pe anul 1903, prezentat din partea comitetului, se primesc după o discuție provocată din partea reprezentanților comunei S. Mihail confinar. Aceștia au pretins, ca speșele din buget să nu se încasseze după numărul sufletelor, ci să se arunce pe-fie-care comună bisericască în mod egal. Sinodul cu 22 voturi, contra 4, au respins pretenșiunea comunei S. Mihail, ca nedreaptă și neechitabilă. Comune mici și sărace cu 2—300 suflete cum ar și putea plăti atât cât s'ar conveni să plătească spre pildă S. Mihail cu preste 3000 suflete și oameni cu stare. Ca un ce simptomatic, pentru împrejurările noastre, și ca o tristă notă a modului de gândire și simțire a poporului nostru amintesc izbucnirea vorbelor aruncate în fața sinodului din partea țeranilor deputați din S. Mihail, că: dacă sinodul nu primesc modalitatea de solvire propusă de ei, *întreaga comună trece la Nazareni!* Se înțelege, că au fost apostrofați după merit — și sinodul a puresc mai departe.

Pe noul period de trei ani avînd a se alege comitetul și epitropia protopresbiterală — sinodul alege cu aclamațiune:

I. membrii ai comitetului protopresbiteral a) din cler pe 1. *Mihail Juica* (Srediștea-mică), 2. *Antoniu Popovicu* (Nicolinț), 3. *Avram Corcea* (Coșteiu), 4. *Luca Lazarescu*, (Ferendia) ordinari; *Martin Șdic* (Straja) și 2 *Ilia Dabiciu*, (Voivodinț) membrii suplenți; b) din mireni pe 1, *Vladimir Spătaru*, 2. *Dr. Petru Zepeniag*, 3. *Ion M. Roșiu*, 4. *Ioan Moise*, 5. *Vesa Marcu*, 6.

Mihai Minda, 7. Stefan Otonoga, 8. Ioan Naia, ordinarari; 1. Vichentie Minda, 2. Mihail I. Moise, 3. Iovan Miunța și 4. Costa Bagiu, membri suplenti;

II. membrii ai episcopiei protopresbiterale a) din cler pe George Suciu, (S. Mihai); b) din mireni pe 1. Gligor Văleanu și 2. Filimon Popoviciu,

Se alege apoi o comisie verificătoare în personale D-lor: Antoniu Popoviciu Vladimir Spătaru și Ion M. Roșiu — cu care se sfârșește ordinea de zi.

P. On. Domn președinte închide sinodul, între vii ovațiuni de „să trăească” ale membrilor sinodali.

Conducerea deamănă și plină de tact, apoi destertitatea dovedită și la această ocazie vor contribui fără îndoială de a mări simpatia, stima și încrederea, ce și-a știut câștiga și până acum O. On. Domn administrator în cercuri largi ale protopresbiteratului nostru!

Lecțiuni din Religie

„Dr. Petru Barbu: Istorie religioase-morale”

Idolii

III. Asociația

a) Asămenăți pe copilul creștin cu stăpânul său păgân.

În cine credea și cui se închina păgânul? Credea în idoli și se închina lor. Câți idoli avea păgânul? Mulți.

În cine credea și cui se închina copilul creștin? Credea, numai în Dumnezeu căruia i-se închina.

Care avea drept: păgânul sau copilul creștin? Copilul creștin avea drept iar păgânul nu. Deci ce învățăm de aci? *Este un Dumnezeu.*

b) Păgânul zice, că idolii au făcut lumea; copilul creștin că Dumnezeu. Lumea n'a fost totdeauna, ci a făcut-o cineva. Ființa aceea, care a făcut lumea, trebuie să fie mai pe sus de lume sau afară de lume. Idolii însă nu sunt afară de lume, ci în lume, fac o parte din lume, sunt făcuți de oameni. Așadară idolii n'au putut să facă lumea, pentru că și pe ei i-a făcut cineva. Cine a putut numai să facă lumea...? Ce învățăm...? *Dumnezeu a făcut lumea.*

Păgânul credea, că idolii grijesc de lume... Dar copilul creștin...? Care avea drept...? Pentru ce nu putea să aibă drept păgânul? Pentru că idolii nu puteau nici să se misce, și nici să grijească măcar de ei singuri, ca să nu-i sfărîme un copil mic... ei, deci, cu atât mai puțin puteau griji de lume. Aceasta o poate face numai o ființă, care este mai pe sus de lume. Numai această ființă poate să grijească de lume, să țină toate câte sunt în lume; care este cea ființă? Dumnezeu. Dumnezeu așadară nu numai a făcut lumea, ci încă ce mai face el cu lumea? *Dumnezeu susține lumea.*

Cine a făcut lumea și cine o susține? *Dumnezeu o făcut lumea și o susține.*

c) Idolii sunt ființe, pe cari le putem vedea, pipăi... Dar Dumnezeu? Pe Dumnezeu nu-l putem vedea. Cum este Dumnezeu? *Dumnezeu este nevăzut (duh).*

d) Cu ce fel de oameni se poate asemăna copilul creștin? Cu oameni, care merg la biserică, acolo se roagă lui Dumnezeu, ascultă învățăturile și sfaturile preotului....

Cu cine se poate asemăna păgânul? Cu oamenii, cari nu merg la biserică, nu ascultă învățăturile preotului. Mai de parte cu oamenii, cari merg și ascultă de vrajitori și de descântători. Apoi cu oamenii, cari cred și-și pun toată nădejdea lor în bani... sau în puterea lor.

Vedem, că sunt oameni, cari cred în farmece, în bani în puterea lor.... Toate acestea însă nu folosesc nimic: vrăjitoriile sunt numai minciunii, avuția, puterea... azi le avem, dar mâne putem să nu le mai avem... Numai în cine putem să credem totdeauna?

Să credem în unul și adevăratul Dumnezeu.

e) Cui se închina păgânul.... Cui se închina creștin....? Cui se închina oamenii, cari cred în vrăjitorii, cari iubesc mai mult banii....? Care fac mai bine și cari nu....? Ce învățăm de aci?

Să nu ne închinăm, nici să nu slujim făpturilor lui Dumnezeu sau lucrurilor făcute de mâni omenesci.

IV. Sistemizarea

Ce învățăm din istoria, care v'am povestit-o?

a) *Este un Dumnezeu.* „Nu este Dumnezeu fără numai unul, care a făcut cerul și pământul.... și toate celece sunt întrênsele” (Fapt. Ap. 14, 15.)

b) *Dumnezeu este nevăzut (duh).*

c) *Dumnezeu a făcut lumea și o susține.* „Dumnezeu a făcut cele mici precum și cele mari, și poartă grijă de toate în aceeași măsură” (Înțelep. 11; 20.)

d) *Să credem în unul și adevăratul Dumnezeu.*

e) *Să nu ne închinăm, nici să nu slujim făpturilor lui Dumnezeu sau lucrurilor făcute de mâni omenesci,* „că idolul este nimic în lume și nu este alt Dumnezeu decât numai unul” (I. Corint. 8, 4.)

V. Aplicarea

a) Cine a făcut cerul.... pământul...? Crezi tu, că Dumnezeu a făcut cerul etc? Oare am fi noi, ... am putea trăi noi pe lume fără Dumnezeu...? Căci cu ce se susține omul...? Cine-i dă lui mijloacele de trai.... ba grijește chiar și de cea mai neusemnată ființă? Crezi tu aceasta...? În cine trebuie să credem noi? Să credem întrun Dumnezeu, care este Tatăl tuturor, pentru că susține toate, este mai departe făcătorul cerului și al pământului. Zi aceasta cu cuvintele tale! Cred întrunul Dumnezeu etc. (Articulul I. al simbolului cred).

b) Ce este lumea...? Ce sunt idolii... păgânii... creștinii....? Oare sunt între creștini, oameni de aceia, cari se închină la idoli? Cei ce cred în farmece.... în avere etc.

c) Cu ce-i suntem noi datori lui Dumnezeu? Să credem, să-l iubim, să-i mulțumim, să ne rugăm.... Pentru cine trebuie să vă rugați voi lui Dumnezeu? Pentru noi, pentru părinți, pentru frații.... Ce cereți dela Dumnezeu pentru părinți...! Să le dea sănătate

și putere... ca să poată lucra, să ne poată crește.... Cum ați zice, când v'ați ruga lui Dumnezeu pentru părinți vostri? „Doamne, dă sănătate lu tata....“ (În legătură cu această unitate metodică se pot propune rugăciuni cu cuvintele proprii ale elevilor pentru părinți, frați.....)

Petru Buzera

Varietăți

Deputați preoțesci pentru sinodul eparhial s'au ales supletori în cercul X, Vêrșet: *Traian Oprea*, paroh în Moldova nouă; iar în cercul XIX, Bozovicu: *Spiridon Șandru*, controlor diecesan.

Cas de moarte. Marți în 1 Aprilie a reposat unul dintre cei mai meritați profesori ai gimnasiului din Brașov, *Ioan Popea*, fratele Prea Sântitului nostru Episcop. Reposatul s'a născut în Satulung (Săcele). A studiat gimnasul în Brașov, teologia în Sibiu și teologia, și filosofia în Lipsca. A fost 35 de ani profesor la gimnasul din Brașov, în care timp s'a distins în frumoasa-i chiemare, fiind bine apreciat și ca scriitoriu. Atât corpul profesoral dela școalele medii gr. rom. din Brașov, cât și familia ne anunță mutarea la cele eterne a neuitatului defunct, în etate de 64 de ani.

Dumnezeul îndurărilor să-i facă parte de eternă odihnă în locașurile celor drepti, iar jeliților să li trimită mângăere.

Alegere de preot. Duminecă în 23 Martie s'a ales de preot, sub conducerea P. O. D. Protopresbiter *Mihail Popovicu*, în comuna Prilipeț, *Eremia Borchescu*, administratorul parohial.

Mulțămită publică. La fondul de ajutorare „Ioan Popasu“ au mai bine voit a dăru: On. societate comercială „*Severineana*“ din loc suma de 30 cor. și Mult On. Domn *Ioan Murgu* preot în Sasca-montană suma de 10 cor., pentru ce li-se exprimă cele mai călduroase mulțămite. *Dr. Iuliu Olariu*, președinte, *Dr. George Dragomir*, secretari.

— Prin aceasta exprimăm profunda noastră mulțămită onoratei Societăți comerciale „*Severineana*“ din loc, pentru suma de 80 cor., ce a dăruit-o pe sama Internatului pedagogic, care sumă s'a distribuit între următorii elevi: *Stefan Dragulescu* 30 cor., *Moise Băcilă* 20 cor., *Petru Lădariu* 20 cor., și *Adam Suru* 10 cor. — Caransebeș, 3 Aprilie 1903. *Patriciu Drăgălina*, profesor diriginte, *Petru Buzera*, prefectul Internatului.

— În numele comunei bisericesci aduc și pe cale publică mulțămită stimatului domn *Iustinian Damaschin* cancelist la-protopretura din Casansebeș și stimabilei doamne pentru fapta nobilă creștinească, înfrumusețându-ne s. noastră biserică din Zervești cu un frumos epitaf — Mormântul Doamnei — în valoare de 30 cor. Dumnezeu se răsplătească cu bogatul său dar marimonioșilor donatori. *Ioan Jucos* preot.

Teatru-Concert se aranjază în favorul „*Societății pentru Fondul de Teatru Român*“ și „*Societății române de cântări și musică din Caransebeș*“, la Duminica Tomii, 13/26 April, în sala otelului „*La pomul verde*“ cu următorul program: 1) Actul II din opera „*Il Trovatore*“ de *Salvatore Cammarano*, musică de *Verdi*, cor mixt cu acompaniament de pian, susținut de d-ra *Livia Madincea*, și de orhestră. *Persoanele*: *Azucena* — d-na *Lucia Barbu*, *Leonore* — d-ra *Sidonia Nimu*, *Ines* — d-ra *Emilia Șiclovan*, *Manrico* — d-l *A. Aliontie*, *Conte de Luna* — d-l *G. Bona*, *Ferrando* — d-l *P. Hertilă*, *Un țigan bătrân* — *I. Săcoșan*, *Solui* — *G. Galescu*. *Soldați, țigani, țigance, călugărițe*, — *Membrii activi ai societății*. 2) **Marș regal**, cor mixt de *G. Musicescu*. *Întrarea*: Rang I: 3 cor., Rang II: 2 cor., *Loc de stat* 1 cor. *Începutul* precis la 8 oare seara. După *teatru-concert* urmează *dans*. Se observă, că *Sâmbătă*, 12/25 Aprilie, seara dela 7—8 oare va fi *Probă de Romana* în sala Societății de cântări. Pentru comitet: *Dr. P. Barbu*, președinte, *N. Velcu*, vice-președinte, *I. Harambașa*, cassariu.

Concurs. Comitetul parohial al bisericei gr. or. române din Logoj, ca administrator al „*Fundațiunii Alecsandru și Ana Nedelcu*“, escrie pe baza punctului 2 lit. b) a testamentului fundatorilor *Alecsandru și Ana Nedelcu* din Lugoj, conform §§-lor 4--12 din statutele pentru administrarea fundațiunii și a punctului 2 lit. b) din literile fundamentale un *Concurs pentru anul curent 1903, în scopul conferirii a trei premii — daruri fundamentale — unul de 2000 (doană mie) de coroane și doană de câte 1000 (una mie) de coroane*. Premiile se vor împărți însurăteilor lipsiți din comuna Lugoj, comitatul Caraș-Severin, cari sunt de naționalitate români și de religiunea gr. or. română, duc o viață nepătată și dovedesc un trecut frumos și dela cari e de așteptat, că vor întemeia o familie harnică și onestă. Unul dintre aceste premii de 2000 coroane se va împărți unei părechi de neguțători, altul de 1000 coroane unei părechi de măestru și în fine alt premiu tot de 1000 coroane unei părechi de economi.

Bibliografie

Heinrich Schland: *Dicționar portativ Român-Germân-Magiar*. — *Deutsch-Magyarisch-Rumänisches Taschenwörterbuch*. — *Magyar-Német-Román Zseb Szótár*. Editura lui *H. Zeidner* în Brașov. Prețul 60 felri. Fiecare parte se poate căpeta și separat cu prețul de 20 fil.

Fragmente din Istoria bisericească a Românilor de „*Nou quis, sed quid*“. Sibiu, 1903.

Christof Schmid: *Frații Brădescu*. Povestire localisată de *Silvestru Danilescu*. Editura librăriei Ciureu, Brașov 1903. Prețul 30 fil.

Colecțiune de Cântece și Cântări Bisericesci pentru Școalele populare de N. Stoicovici. Partea I. Cântece și cântări bisericesti într-o voce. pentru anii: I, II și III de școală. Prețul broș, 4. cor. — 50 fil. Editura Librăriei H. Zeidner, Brassó. 1903.

*

Generația nouă — litere, științe, arte, industrie agricolă, comerț. — Biurul Redacției și Administrației București Calea Rahovei Nr. 82. Abonamente: Editura de lux pe un an Lei 40, pe hârtie satinată pe un an Lei 30, ediția ordinară pe un an Lei 20. Anul 23 Nr. 5—6 are *Sumarul*: 1. Nani-Nani, cântec dedicat Iolande de Savoia 2. Sentimentul Religios — Const. C. Bacalbașa 3. Când ție (poezie) — I. Brătescu-Voinești 4. Profilaxia boalelor de stomac (medicină) — D-tor A. Marcel 5. Iertare — Ludovic Daus 6. Prin streini (poezie) — Const.-Alexe Theofil 7. Primejdiile Alcolismului, 7. Notițe literare — Caragiale 9. Binefacerile credinței — Ad. 10. Sărutările — Spartali.

*

Mateiu Voileanu: Momente din Viața bisericească a Românilor ortodocși din Transilvania. 1780—1787. Sibiu, Tipariul tipografiei arhidieceșane. 1902.

*

Documente privitoare la trecutul Românilor din Schei (1812—1845). Publicate cu cheltuiala Bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Schei) de *Dr. Sterie Stinghe*. Vol. III. Brașov, Tipografia Ciurcu & comp 1903.

*

Biblioteca „Poporului Român“. Numărul 6 *Două conferințe populare*, cu un adaus de diferite sfaturi practice, de *George Maican*, învățătoriu în Ticușul românesc, Budapesta, 1903 Tipografia Poporul Român VI, Strada Vörösmarty 60/a.

*

Esecutorul, comedie într-un act. Traducerea după A. E. de Alex. Țințariu. Tipografia Ciurcu & Comp., Brașov 1903. Prețul 40 fil.

*

Raportul anual, al societății de lectură „Petru Maior“ din Budapesta pe anul administrativ 1901—1902. Localitățile societății: IV., Molnár-utca 20., 11. 10. Budapesta, 1902. Proprietatea societății.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddto 18 Maiu 1902 Nr. 1900 Șc. prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a școlii din comuna **Folea**, protopresbiteratul Buziaș, cu prețul de esclămare 3490 coroane 38 fileri.

Licitațiunea se va ținea în 13/26 Aprilie a. c. antemeridiane la 10 oare în școala confesională din loc.

Reflectanții vor avea să depună înainte de licitațiune vadiul de 10 % în bani gata sau în hârtii de valoare.

Specificatiunea de spese și măsuri precum și planul se pot vedea la oficiul parohial în ori ce zi.

Folea din ședința comitetului parohial, ținută în 26 Ianuarie 1903.

1—2 [19]

Dimitrie Șandru

paroh și președ. comit. paroh.

Concurse

Pe baza ordinațiunii Ven Consistoriu diecesan de datul 22 Ianuarie 1903 Nr. școl. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățătoare la școala confesională gr. or. rom. din **Mércina**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 600. cor.
2. Paușal de lemne din care are a să încălzi și școala 96 cor.
3. Pentru conferințe 20 cor.
4. Pentru scripturistică 20 cor.
5. ¼ juger grădină intravilană și
6. Cuartir liber în edificiul școlar.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea definitivă a acestui post, nu se acoardă alesei învățătoare alt emolument afară de cele înșirate aci.

Petentele să-și înainteze recursurile adresate comitetului par. la oficiul protopresbiteral din Oravița.

Mércina, din ședința comitetului parohial ținută la 9 Martie 1903.

1—3 [20]

Păun Ciută

președinte.

Petru Poenariu

notari.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

A apărut:

ISUS CRISTOS

CU CUVINTELE SÂNTEI SCRIPTURI

DE

Dr. PETRU BARBU

EDIȚIUNE PENTRU POPOR

☪

CARANSEBEȘ, 1903

EDITURA PROPRIE — TIPOGRAFIA DIECESANĂ

Prețul 1 coroană

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu ditto. 22 Februarie 1903 Nr. 690 Șc. ex 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala conf. gr. or. română din **Sasca română** cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu 500 cor.
2. Lemne pentru învățatoriu și școală 70 cor.
3. Pentru conferință și adunarea gen. 20 cor.
4. Famluția școalei 20 cor.
5. Scripturistica 20 cor.
6. 2 jug. de pământ arătoriu 30 cor.
7. 600 st. □ grădină estravilană 30 cor.
8. Cortel liber cu grădina intravilană în preț 10 cor.

Petenții să-și înainteze recursurile adreseate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Iam.

Sasca-română, la 9/22 Martie 1803, din ședința comitetului parohial. 3—3 [17]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan ditto 22 Februarie st. v. anul 1903 Nr. 447 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Furlug**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariul învățătoresc anual 600 cor.
2. 2 jugere de pământ, care aduc un venit de 24 cor.
3. Relut pentru lemnele învățătoresci 16 m. sau 64 coroane.
4. Relutul lemnului pentru încălzirea salei de învățământ 12 m. sau 48 cor.
5. Pentru conferință 10 cor.
6. Pentru aducerea lemnului învățătoresci 32 cor. iar pentru cele școlare 24 cor. la olaltă 56 cor.
7. Scripturistica 10 cor.
8. Dela fiecare înmormântare, unde va fi chie-mat 80-fil.

Cortel liber în edificiul școalei cu grădină de 1/2 juger.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorați a purta cantoratul în și afară de biserică, — a istrua tinerimea școlară pe note, și a face un cor vocal școlar și bărbătesc, — a purta agendele scripturistice atât ale cultului cât și ale bisericii, pentru cari va fi renumerat cu 22 cor.

Cei cu 4 clase și cu calificația cel puțin bună, precum și desteri de musică vor fi preferiți.

Comitetul parohial doresce ca recurenții să se prezinte în vro duminică s'au s'erbătoarea în biserică, dar nu în ziua alogerii.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post comună bis. nu acoardă nici un emolument.

Petițiunile adreseate comitetului parohial sunt a se subșterne Prea On. oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Bocșa-montană (Német Bogsán).

Furlug, din ședința comit. parohial ținută al 19 Ianuarie 1903. 3—3 [18]

Comit. parohial.

Aureliu Avramascu m. p. **Dimitrie Pirtea** m. p.
președintele comit. paroh. not. comit. paroh.

În conțelegere cu mine *Macsim Popoviciu* protopresbiter.

Ferți-vă de falsificate!

JOSIF BARBU, Lugos

ofere

Vin roșu din anul 1900

pentru trebuințe bisericesci

1 litru 80 cr. — Un butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

Vin de Bakator din a. 1898

1 litru 70 cr. — Un butoiu de 4 litri 2 fl. 80 cr.

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco cu posta cu 36 cr. mai mult

Ferți-vă de falsificate!

Avis.

Apropiindu-se sftle serbători ale Pascilor, ne permitem a trage atențiunea on. preoțimi și a comunelor bisericesci asupra următorilor articoli:

Lumini pentru biserică

I-a calitate în toate mărimile cu prețuri foarte reduse.

Vin roșu, vechiu de Carloviț,

garantat curat, pentru trebuințele bisericesci,

1 litru 50 cruceri.

Mai departe

Oleu de ars, Smirna, Tămâie și altele,
în calitatea cea mai bună cu prețurile cele mai moderate.

„Severineana“

[15] 4—5

societate comercială pe acții.